

Álgebra Linear e Multilinear. Grao en Matemáticas. USC.

Lista de exercicios, tema 2. Aplicacións multilineais e determinantes.

Espazo dual.

Problema 1. Sexa $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ unha aplicación lineal definida por $f(x, y, z) = (2x + y, y - z)$ e sexan

$$u = ((1, 1, 0), (0, 1, 0), (0, 1, -1)) \quad \text{e} \quad v = ((1, 0), (1, 1))$$

bases de \mathbb{R}^3 e \mathbb{R}^2 respectivamente.

- Sexa $e^* = (e_1^*, e_2^*, e_3^*)$ a base dual da base canónica e de \mathbb{R}^3 . Expresar a base dual $u^* = (u_1^*, u_2^*, u_3^*)$ en termos de e^* .
- Encontrade as compoñentes de $w = 2e_1^* + e_2^* - e_3^*$ na base u^* .
- Determinar a matriz $M_{v^*, u^*}(f^*)$ da aplicación dual de f nas bases v^* e u^* , respectivamente.

Problema 2. Sexa V un espazo vectorial, e fixemos $w \in V$ e $\phi \in V^*$. Demostrar que a aplicación $f : V \rightarrow V$ dada por $f(v) = v + \phi(v)w$ é un endomorfismo, e calculade a aplicación dual f^* .

Grupo simétrico.

Problema 3.

$$\sigma_1 = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 \\ 3 & 7 & 8 & 9 & 4 & 5 & 2 & 1 & 6 \end{pmatrix} \in S_9,$$

$$\sigma_2 = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 \\ 3 & 4 & 1 & 6 & 8 & 2 & 7 & 5 \end{pmatrix} \in S_8$$

$$\sigma_3 = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 & 10 \\ 8 & 10 & 5 & 2 & 4 & 9 & 3 & 1 & 6 & 7 \end{pmatrix} \in S_{10}.$$

Calcular a descomposición en ciclos disxuntos, unha descomposición en produtos de transposicións, a orde e o signo. Calculade tamén σ_1^{1000} , σ_2^{250} e σ_3^{611} .

Problema 4. Demostrar as seguintes propiedades do signo.

- Se ι é a identidade, entón $\text{sgn}(\iota) = 1$.
- Se τ é unha transposición, $\text{sgn}(\tau) = -1$.
- Se $\gamma = (a_1, \dots, a_m)$ é un ciclo de lonxitude m , $\text{sgn}(\gamma) = (-1)^{m-1}$.
- $\text{sgn}(\sigma\tau) = \text{sgn}(\sigma)\text{sgn}(\tau)$.
- $\text{sgn}(\sigma^{-1}) = \text{sgn}(\sigma)$.
- Fixada unha transposición ε , toda permutación impar pódese escribir como o produto dunha permutación par por ε .

Aplicacións multilineais.

Problema 5. Sexa $E = \mathbb{R}^3$. Probar que $f : E \times E \rightarrow \mathbb{R}$ a aplicación definida por

$$f(x, y) = 2x_1y_3 - 3x_2y_3 + x_2y_1 - x_3y_2$$

é multilineal (dito doutra maneira, é un tensor 2-covariante). Expresalo na base $\{e_i^* \otimes e_j^*\}_{1 \leq i, j \leq 3}$, onde $e = (e_1, e_2, e_3)$ é a base canónica de E e $e^* = (e_1^*, e_2^*, e_3^*)$ é a súa base dual. Encontrar a matriz de f na base e .

Problema 6. Sexan $u = (u_1, \dots, u_n)$ e $v = (v_1, \dots, v_n)$ bases do espazo vectorial E con $v_j = \sum_i s_j^i u_i$. Se $u^* = (u_1^*, \dots, u_n^*)$ e $v^* = (v_1^*, \dots, v_n^*)$ son as bases duais respectivas e $f \in T_2(E)$ é tal que

$$f = \sum_{i,j} \lambda_{ij} u_i^* \otimes u_j^* = \sum_{i,j} \mu_{ij} v_i^* \otimes v_j^*,$$

entón $\mu_{ij} = \sum_{k,\ell} s_i^k s_j^\ell \lambda_{k\ell}$.

Problema 7. Sexa $e = (e_1, e_2)$ a base canónica de \mathbb{R}^2 e $e^* = (e_1^*, e_2^*)$ a súa base dual. Consideramos a aplicación multilineal $\varphi : \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ definida por

$$\varphi = e_1^* \otimes e_1^* \otimes e_1^* + e_1^* \otimes e_1^* \otimes e_2^* - e_1^* \otimes e_2^* \otimes e_1^* - e_2^* \otimes e_1^* \otimes e_1^* + e_2^* \otimes e_2^* \otimes e_1^* + e_2^* \otimes e_2^* \otimes e_2^*.$$

Encontrar $\varphi((x_1, x_2), (y_1, y_2), (z_1, z_2))$. É φ un tensor simétrico?

Problema 8. Probar que se (e_1, e_2, e_3) é unha base do espazo vectorial E , entón o tensor

$$\varphi = e_1^* \otimes e_1^* + 2e_1^* \otimes e_2^* - e_1^* \otimes e_3^* + 2e_2^* \otimes e_1^* + 3e_2^* \otimes e_3^* + 3e_3^* \otimes e_2^* \in T_2(E)$$

é simétrico e o tensor $\eta = e_1^* \otimes e_2^* + e_1^* \otimes e_3^* - e_2^* \otimes e_1^* - e_3^* \otimes e_3^*$ é antisimétrico.

Determinantes.

Problema 9. Calcular os seguintes determinantes:

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 3 & 4 & 5 & 6 & 7 \\ 4 & 5 & 6 & 7 & 8 \\ 5 & 6 & 7 & 8 & 9 \end{vmatrix}, \quad \begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 & \dots & n \\ -1 & 0 & 3 & \dots & n \\ -1 & -2 & 0 & \dots & n \\ \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots \\ -1 & -2 & -3 & \dots & 0 \end{vmatrix}.$$

Problema 10. Encontrar o determinante da matriz $A = (a_{ij}) \in \mathcal{M}_n(K)$ con coeficientes $a_{ij} = |i - j|$.

Problema 11. Demostrar que toda matriz cadrada antisimétrica (é dicir, que cumpre que $A^t = -A$) de tamaño n impar ten determinante 0.

Problema 12. Comprobar a identidade seguinte, coñecida como *determinante de Vandermonde*:

$$\begin{vmatrix} 1 & a_1 & a_1^2 & \dots & a_1^{n-1} \\ 1 & a_2 & a_2^2 & \dots & a_2^{n-1} \\ \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots \\ 1 & a_n & a_n^2 & \dots & a_n^{n-1} \end{vmatrix} = \prod_{i>j} (a_i - a_j).$$

Usar este resultado para demostrar que se t_1, \dots, t_n son elementos dun corpo K , diferentes de cero e todos diferentes entre si, entón, para todo $m \in \mathbb{Z}$, o conxunto de vectores $\{(t_1^k, \dots, t_n^k) \text{ con } m \leq k \leq m + n - 1\}$ é unha base de K^n .